

Lausunto Pirkanmaan vaihemaakuntakaavan kaavaluonnoksesta

Vaihemaakuntakaavan teemana ovat elonkirjo ja energia ja näiden aiheen tunnistamme ajankohtaiseksi ja tarpeelliseksi koskien Hämeenkyröä.

Maakuntakaavan tehtävänä on sovittaa yhteen valtakunnantason ja maakunnan omat tarpeet sekä useampaa kuntaa yhteisesti koskevia maankäytön asioita, ja tuoda ne poliittiseen päätöksentekoon. Valmisteltava Pirkanmaan vaihemaakuntakaava kattaa kaikki Pirkanmaan kunnat.

Vaihemaakuntakaavan tavoitteena on tukea pirkanmaalaisen luonnon monimuotoisuutta ja elonkirjoa, sekä vahvistaa edellytyksiä kestäväälle energiantuotannolle maakunnan alueella. Lisäksi kaavatyössä tarkistetaan kaupan ohjauksen ratkaisua päivitetyn maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti, ja tarkastellaan Puolustusvoimien toimintaan liittyvien suoja-alueiden ajantasaisuus. Vaihemaakuntakaava täydentää voimassa olevia Pirkanmaan maakuntakaavaa 2040 sekä Kuhmoisten osalta Keski-Suomen maakuntakaavaa.

Pirkanmaan maakuntakaava 2040 jää pääosin voimaan. Kaavaluonnosaineistossa on erikseen esitetty uudet ja päivitettävät merkinnät sekä voimassa olevasta kaavasta kumottavat merkinnät. Hämeenkyrössä pääosa vaihemaakuntakaavan uusista merkinnöistä on korvaavia merkintöjä voimassa olevalle kaavalle eli samantyylinen merkintä on sekä uusien että kumottavien merkintöjen kartalla. Tällaisia ovat muun muassa turvealueita, tuulienergiatuotantoa, pohjavesialueita ja arvokkaita maisema-alueita koskevat merkinnät.

Elonkirjo; Vaihemaakuntakaavassa osoitettavilla luontoarvoja koskevilla kaavaratkaisuilla pyritään edistämään maakunnan arvokkaiden luontoalueiden säilymistä sekä luontoarvojen huomioimista osana alueiden yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja alueidenkäyttöä. Uudet kaavamerkinnät ja niitä koskevat suositukset ja kaavamääräykset täydentävät alueella voimassa olevien maakuntakaavojen viherrakennetta koskevia merkintöjä. Hämeenkyrön osalta kaavassa on osoitettu mm. Ruonanjoen, Pinsiön-Matalusjoen ja Turkimusojan jokihelmsimpukan kannalta tärkeät virtavesialueet sekä Heikkilä-Sarkkilanjärven ja Lavajärven luonnon monimuotoisuuden ydinalueet. Voimassa olevan maakuntakaavan suojelumerkintä kumotaan Lintuharjun alueelta.

Energia; Pirkanmaa on vahvasti kasvava maakunta, jonka väkimäärä kasvaa samalla kun yhteiskunta sähköistyy. Kokonaissähkönkulutuksen odotetaan kasvavan vuoteen 2030 mennessä. Energiantuotantoa on mahdollisuuksien rajoissa lisättävä myös Pirkanmaalla. Energiantuotannolla on positiivisia aluetalousvaikutuksia, minkä lisäksi paikallisen energiantuotannon lisääminen ja huoltovarmuuden parantaminen voivat edistää ilmastonmuutokseen sopeutumisen tavoitteita. Hämeenkyrön osalta kaavassa on osoitettu mm. Konikallion tuulienergiatuotannon alue.

Vaihemaakuntakaavaluonnoksen päivitettävät merkinnät ovat Hämeenkyrön osalta pääosin tarkentavia merkintöjä ja sinällään hyväksyttäviä. Uusien merkintöjen osalta pyydetään

jatkosuunnittelussa huomioimaan ja tarkentamaan seuraavia asioita.

Luonnon monimuotoisuuden ydinalueet:

- Lavajärven ja Heikkilä-Sarkkilanjärvi alueille osoitetut merkinnät ovat laajoja. Merkinnän tulee mahdollistaa alueen nykyinen ja osayleiskaavoissa osoitettu maankäyttö, haja-asutusluonteinen rakentaminen sekä mahdolliset loma-asuntojen käyttötarkoituksen muutokset. Lavajärvellä osayleiskaavan kyläalueiden sisällyttämistä ydinalueen aluerajaukseen tulisi tarkistaa. [linkki: Lavajärven osayleiskaava](#)
- Sasi-Mahnala-Laitila-Metsäkylä osayleiskaavan tarkistettu ehdotus on ollut nähtävillä keväällä 2023. Esitettyyn luonnon monimuotoisuuden ydinalueen rajaukseen sisältyy useita osayleiskaavan erillispientaloalueita sekä viljelykäytössä olevia laajoja peltoalueita. Ydinalueen rajausta esitetään näiltä osin tarkistettavaksi. [linkki: Sasi-Mahnala-Laitila-Metsäkulma -osayleiskaava](#)
- Alueilla on runsaasti maa-ainesluvallisia maa-ainesalueita ja myös ottamatonta varantoa, joista osa voi olla vakuuksina yrittäjillä. Alueilla on myös kotitarveottoa, kallioainesten ottoa ja Lavajärven alueella voimassa oleva malminetsintälupa. Lisäksi alueella tulee jatkossakin olla mahdollistaa muu ympäristönluvanvarainen toiminta. Kaavamerkinnät ja -määräykset eivät saa rajoittaa ympäristönluvanvaraista toimintaa tai uusien maa-ainesottolupien myöntämistä.

Vaikutusten arvioinnissa tulee vielä selkeämmin esittää merkinnän vaikutus yksityisten maanomistajien metsänhoitoon ja maanviljelyyn luonnon monimuotoisuuden ydinalueeksi osoitetuilla alueilla Vaikutusten arvioinnissa tulee huomioida myös maatalouden sivuelinkeinot kuten maarakennus/konetyö tai matkailu.

Hämeenkyrön ja Ikaalisten kuntien alueelle vireillä oleva Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaava etenee syksyllä 2023 luonnosvaiheeseen. Pyydämme ottamaan osayleiskaavan huomioon vaihemaakuntakaavan jatkosuunnittelussa. [linkki: Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaava](#)

Hämeenkyrön kunnalla on talousveden vedenottamoita ja raakavesikaivoja Miharissa ja Ulvaanharjulla, joiden toimintaa ei saa vaikeuttaa kohde- tai aluemerkinnoillä tai -määräyksillä. Haluamme tuoda esille myös, että Nokian kunnan raakavesiputki Hämeenkyröstä huomioidaan tarvittaessa, koska toimintaa on mahdollisesti tarkoitus laajentaa.

Pyydämme huomioimaan yllä mainitut seikat kaavan jatkosuunnittelussa Hämeenkyrön kunnan osalta.

Kunnanhallitus

